

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩИ И АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗПОРЕДБИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОР ЗА ДИРЕКТНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА “РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ 2007 – 2013”

СЪДЪРЖАНИЕ

ЧЛЕН 1 ОБЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ.....	2
ЧЛЕН 2 ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ. ФИНАНСОВИ И ТЕХНИЧЕСКИ ДОКЛАДИ.....	3
ЧЛЕН 3 ОТГОВОРНОСТ.....	4
ЧЛЕН 4 КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ.....	4
ЧЛЕН 5 ПОВЕРИТЕЛНОСТ.....	5
ЧЛЕН 6 ВИЗУАЛНА ИДЕНТИФИКАЦИЯ.....	5
ЧЛЕН 7 ПРАВО НА СОБСТВЕНОСТ/ ПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ЗАКУПЕНОТО ОБОРУДВАНЕ.....	6
ЧЛЕН 8 ПРОМЕНИ В ДОГОВОРА.....	6
ЧЛЕН 9 ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ДОГОВОРА.....	7
ЧЛЕН 10 СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА. УДЪЛЖАВАНЕ, СПИРАНЕ, ИЗВЪНРЕДНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА И КРАЕН СРОК НА ДОГОВОРА.....	7
ЧЛЕН 11 ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРА.....	9
ЧЛЕН 12 ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ.....	10
ЧЛЕН 13 ПЛАЩАНИЯ.....	11
ЧЛЕН 14 СЧЕТОВОДНИ ОТЧЕТИ И ТЕХНИЧЕСКИ И ФИНАНСОВИ ПРОВЕРКИ.....	11
ЧЛЕН 15 ОКОНЧАТЕЛЕН РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО.....	13
ЧЛЕН 16 ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ.....	14
ЧЛЕН 17 ПРИЛОЖИМ ЗАКОН И УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ.....	14

УВОД

Настоящите Общи и административни разпоредби при изпълнение на заповед за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси 2007 – 2013” уреждат взаимоотношенията между Договарящ орган и Конкретен бенефициент, когато те са в рамките на една институция.

ЧЛЕН 1 Общи задължения

- 1.1. Конкретният бенефициент е длъжен да изпълни проекта на своя отговорност и съобразно описанието на проекта, съдържащо се в Приложение А и с оглед изпълнение на предвидените в него цели.
- 1.2. Конкретният бенефициент изпълнява проекта с грижата на добър стопанин, при спазване на изискванията за ефикасност, прозрачност и старание, в съответствие с най-добрите практики в съответната област и със заповедта за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ .
- 1.3. За тази цел Конкретният бенефициент трябва да мобилизира всички финансови, човешки и материални ресурси, необходими за пълното и точно изпълнение на проекта и предвидени в описанието на проекта дейности.
- 1.4. При изпълнение на възложения му проект Конкретният бенефициент стриктно съблюдава разпоредбите на европейското и национално законодателство и произтичащите от това подзаконови нормативни актове, включително всички указания на Сертифициращия орган, действащи по време на изпълнение на дейностите по проекта, като осигурява спазването на принципа на добро финансово управление.
- 1.5. Конкретният бенефициент изпълнява задълженията си самостоятелно или съвместно с един или повече партньори, ако такива са посочени в описанието на проекта.

Партньорите участват в изпълнението на проекта и техните разходи са допустими на същото основание както разходите, направени от Конкретния бенефициент. Основната част от проекта се осъществява от Конкретния бенефициент и, ако е приложимо, от неговите партньор/и, които също отговарят на критериите за конкретен бенефициент по ОР РЧР.

- 1.6. Конкретният бенефициент има право да сключва договори с изпълнители ако осъществяването естествено на проекта изисква това. За тези случаи Конкретният бенефициент прилага процедурите за възлагане на договори съгласно Закона за обществените поръчки, Правилника за прилагане на Закона за обществени поръчки и Наредбата за малки обществени поръчки.

- 1.7. Договарящият орган не признава съществуването на договорна връзка между него и партньорите или изпълнителите на Конкретния бенефициент. Само Конкретният бенефициент е отговорен пред Договарящия орган за изпълнението на проекта.
- 1.8. Конкретният бенефициент гарантира, че условията, приложими към него по силата на членове 1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 13 и 14 се отнасят и до неговите партньори, а условията по членове 1, 4, 5, 6 и 14 до всички негови изпълнители. Той е длъжен да включи разпоредби в този смисъл в договорите, които сключва с тези лица.

ЧЛЕН 2 ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ. ФИНАНСОВИ И ТЕХНИЧЕСКИ ДОКЛАДИ

- 2.1. Конкретният бенефициент предоставя на Договарящия орган и Сертифициращия орган цялата изисквана информация относно изпълнението на проекта. За тази цел Конкретният бенефициент се задължава да изготвя месечни справки, междинни доклади и финален доклад. Образецът на месечна справка се предоставя от Договарящия орган към момента на стартиране на изпълнението на дейностите по проекта. Междинните и финалният доклад се състоят от техническа част и финансова част и се изготвят съгласно указаните образци към договора. Месечните справки, междинните доклади и финалният доклад се отнасят до проекта като цяло, без оглед на това каква част от него е финансирана от Договарящия орган. Всеки доклад трябва да съдържа пълна информация за всички аспекти на изпълнението за описвания период.
- 2.2. Договарящият орган и Сертифициращият орган имат право да изискат и друга допълнителна информация по всяко време и тази информация трябва да бъде предоставена в срок до пет работни дни от поискването ѝ.
- 2.3. Ако Договарящият орган извършва текуща или последваща оценка на проекта, Конкретният бенефициент се задължава да му предостави и/или на лицата, упълномощени от него, цялата документация или информация, която би спомогнала за успешното провеждане на оценката, както и да му предостави правата за достъп, предвидени в член 14.4. За планирани посещения с цел наблюдение Договарящият орган уведомява Конкретния бенефициент до 3 работни дни преди датата на посещението.
- 2.4. Страна по договора, извършила или възложила извършване на оценка в рамките на проекта, предоставя копие от доклада за оценката на другата страна.
- 2.5. Конкретният бенефициент се задължава да изготви междинни доклади и заключителен доклад. Тези доклади се състоят от техническа част и финансова част и се изготвят съгласно образца по Приложение Е-1, Е-2 и Е-3 на Договора за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Докладите трябва да съдържат пълна информация за всички аспекти на изпълнението за описвания период. Към доклада се прилага опис на

разходооправдателните документи, придружен с копия на всички разходи, направени през периода, за който се отнася докладът, с информация за наименованието, размера, съответното перо в бюджета на проекта и посочване на разходооправдателния документ.

- 2.6. Месечните справки и докладите се изготвят на български език. Те се представят на Договарящия орган в следните срокове:

Месечните справки се представят на първо число на месеца, следващ отчетния период;

Междинни доклади се представят заедно с всяко искане за междинно плащане.

Заклучителният доклад се изпраща до два месеца след изтичане на срока на изпълнение на дейностите по проекта.

- 2.7. Ако Конкретният бенефициент не предаде междинните и заключителния доклад на Договарящия орган по указания в чл.2.5 от настоящите Общи и административни разпоредби формат и в предвидения в член 2.6 тук срок и не изготви приемливо и изчерпателно писмено обяснение относно неизпълнението на това си задължение, Договарящият орган има право да отмени заповедта по реда на член 11.2 а) и да изиска връщане на недължимо платените суми.

ЧЛЕН 3 ОТГОВОРНОСТ

- 3.1. Договарящият орган не носи отговорност за наранявания или вреди, понесени от служителите или имуществото на Конкретния бенефициент по време на изпълнение на проекта или като последица от него. Договарящият орган не дължи обезщетения или допълнителни плащания извън предвидените по договора, свързани с подобни вреди или наранявания.
- 3.2. Конкретният бенефициент поема цялата отговорност към трети лица, в това число и отговорност за вреди и наранявания от всякакъв характер, понесени от тези лица по време на изпълнение на проекта или като последица от него. Договарящият орган не носи отговорност, произтичащата от искове или жалби вследствие нарушение на нормативни изисквания от страна на Конкретния бенефициент, неговите служители или лица, подчинени на неговите служители, или в резултат на нарушение на правата на трето лице.

ЧЛЕН 4 КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Конкретният бенефициент предприема всички необходими мерки за избягване на конфликт на интереси, и уведомява незабавно Договарящия орган относно обстоятелство, което предизвиква или може да предизвика подобен конфликт.

Конфликт на интереси е налице, когато безпристрастното и обективно изпълнение на функциите по Договора на което и да е лице е компрометирано поради причини, свързани със семейството, емоционалния живот, политическата или националната принадлежност, икономически интереси или други общи интереси, които то има с друго лице, съгласно чл. 52 и чл. 82 от Регламент 1605/2002 г., относно финансовите разпоредби, приложими за общия бюджет на Европейската общност, изменен с Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) №1995/2006 г.

ЧЛЕН 5 ПОВЕРИТЕЛНОСТ

При спазване на разпоредбата на член 14, Договарящият орган, Сертифициращият орган и Конкретният бенефициент се задължават да запазят поверителността на всички поверително предоставени документи, информация или други материали, за срок не по-малко от три години след приключването на оперативната програма в съответствие с чл. 89 (3) от Регламент на Съвета № 1083/ 2006. Европейската комисия има право на достъп до всички документи, предоставени на Договарящия орган, като спазва същите изисквания за поверителност.

При реализиране на своите правомощия Договарящият орган, Сертифициращият орган, Конкретният бенефициент и Европейската комисия спазват изискванията за защита на личните данни съобразно разпоредбите на чл. 37 от Регламент на Комисията № 1828/08.12.2006 г. и приложимото национално законодателство.

ЧЛЕН 6 ВИЗУАЛНА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

- 6.1. Конкретният бенефициент е задължен да направи всичко необходимо за разгласяване на факта, че проектът се съфинансира от Европейския социален фонд. Предприетите за тази цел мерки трябва да са в съответствие с приложимите правила за информиране и публичност, предвидени в чл. 8 от Регламент на Комисията № 1828/2006 и Приложение 1 към него.
- 6.2. По-специално, Конкретният бенефициент следва да упомене финансовия принос, предоставен от Европейския социален фонд чрез Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” в информацията, предоставяна на целевата група по проекта, във вътрешни и годишни доклади, в каквито и да са документи, свързани с изпълнението на дадена операция (включително сертификати за участие и други сертификати) и при всякакви контакти със средствата за осведомяване. Когато е уместно, той следва да използва логото на ЕС и логото на Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”. Всяка публикация на Конкретния бенефициент, под каквато и да е форма и в каквото и да е средство за осведомяване, в това число и Интернет, трябва да съдържа следното заявление:

“Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от < наименование на Конкретния Бенефициент и/или Договарящ орган> и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

- 6.3. Във всички обяви или публикации, свързани с проекта, както и на конференции и семинари, Конкретният бенефициент е длъжен да уточни, че проектът е получил финансиране от Европейския социален фонд чрез Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”.
- 6.4. Конкретният бенефициент е съгласен Договарящият орган, националните одитни органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външните одитори да публикуват неговото наименование и адрес, предназначението на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ и нейния размер, съгласно предвиденото в Договора.

ЧЛЕН 7 ПРАВО НА СОБСТВЕНОСТ/ ПОЛЗВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ЗАКУПЕНОТО ОБОРУДВАНЕ

- 7.1. Правото на собственост, включително правата на интелектуална и индустриална собственост върху резултатите от проекта, докладите и други документи, свързани с него, възникват за Конкретния бенефициент.
- 7.2. Независимо от разпоредбите на член 7.1 и при спазване на разпоредбата на член 5, Конкретният бенефициент предоставя на Договарящия орган и Сертифициращия орган, националните одитни органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външни одитори правото да ползват свободно и съобразно обхвата на проверката всички документи, свързани с проекта, независимо от формата им, при условие, че с това не се нарушават съществуващи права на интелектуална и индустриална собственост.

ЧЛЕН 8 ПРОМЕНИ В ЗАПОВЕДТА

- 8.1 Всякакви промени в текста на заповедта, включително на приложенията към нея, се правят в писмена форма след размяна на съответната кореспонденция, когато е приложимо.

Ако изменението е поискано от Конкретния бенефициент, последният трябва да представи искането си на вниманието на Договарящия орган в едномесечен срок преди предвидената дата на влизане на поправката в сила, освен ако са налице особени обстоятелства, надлежно обосновани от Конкретния бенефициент и приети от Договарящия орган.

- 8.2 В случаите, когато промяната в бюджета или в описанието на проекта (в т.ч промяна на план-график на дейностите, промяна на адреси и т.н.), не засяга основната цел на проекта, а финансовият ефект от нея се ограничава до прехвърляне на средства в рамките на един бюджетен раздел или промяна до 15 % на договорения размер в бюджетните раздели (при прехвърляне на средства между същите), която промяна няма да попречи за постигане на планираните резултати, Конкретният бенефициент има право да приложи изменението, за което задължително уведомява Договарящия орган писмено.

Договарящият орган си запазва правото да не приеме направената промяна ако:

- по вид не е сред изредените по-горе;
- липсва писмено уведомление за извършването;
- не е добре обоснована необходимостта от извършването ѝ.

- 8.3 Задължителна промяна на заповедта за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се налага при промяна на първоначалните стойности на бюджетните пера, когато се извършва преразпределение на средствата в бюджета на проекта, водещо до:

- увеличаване или намаляване с повече от 15 % на договорените в бюджета стойности по бюджетни раздели;
- появата на нови бюджетни пера /видове разходи/, които не са договорени с първоначалния бюджет;

Недопустими са промени в бюджета водещи до увеличаване на първоначално договорения процент и размер на безвъзмездната финансова помощ по заповедта..

Недопустими са промени, водещи до отпадане на основна дейност по заповедта и свързаните с тях разходи.

ЧЛЕН 9 ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ЗАПОВЕДТА

Правата и задълженията по заповедта не могат да бъдат прехвърляни или възлагани на трето лице без предварително писмено одобрение от Договарящия орган.

ЧЛЕН 10 СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА. УДЪЛЖАВАНЕ, СПИРАНЕ, ИЗВЪНРЕДНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА И КРАЕН СРОК НА ДОГОВОРА

- 10.1. Сроктът за изпълнение на проекта е предвиден в заповедта. Конкретният бенефициент е длъжен да уведоми незабавно Договарящия орган за възникването на обстоятелства, които могат да възпрепятстват или забавят изпълнението на проекта. Конкретният бенефициент може да поиска

удължаване на срока за изпълнение на проекта не по-късно от един месец преди изтичането му, при условие, че срокът не излиза извън рамките за изпълнение на операцията по Оперативната програма и в съответствие с предвиденото в член 8 от настоящите Общи и административни разпоредби. Искането трябва да бъде придружено от всички обосноваващи го доказателства, необходими за вземане на решение за изменение на Договора.

- 10.2. Ако възникнат обстоятелства (най-вече извънредни), които правят продължаването на проекта твърде трудно или рисковано и се налага неговото временно спиране на изпълнението изцяло или отчасти, Конкретният бенефициент уведомява незабавно Договарящия орган за това, като прилага цялата необходима информация. Заповедта може да бъде отменена в съответствие с член 11. Конкретният бенефициент е длъжен да направи необходимото, за да намали до минимум срока на спиране на изпълнението и да го възобнови, щом обстоятелствата позволят това, както и да уведоми незабавно Договарящия орган за тези свои действия.
- 10.3. Договарящият орган може да изиска от Конкретния бенефициент да преустанови временно изпълнението на проекта в цялост или отчасти, ако възникнат обстоятелства (най-вече извънредни), които правят продължаването му твърде трудно, или рисковано. По преценка на Договарящият орган в този случай заповедта може да бъде отменена в съответствие с член 11. Ако заповедта не е отменена, Конкретният бенефициент е длъжен да направи необходимото, за да намали до минимум срока на спиране на изпълнението и да го възобнови, щом обстоятелствата позволят това, с предварително писмено одобрение от страна на Договарящия орган.
- 10.4. Срокът на изпълнение се удължава с толкова време, колкото е изгубено при временното спиране на изпълнението, без да се засяга възможността за внасяне на изменения в заповедта, необходими за адаптиране на проекта спрямо новите условия за изпълнение.
- 10.5. Извънредно обстоятелство е всяка непредвидима изключителна ситуация или събитие, което е извън контрола на Договарящия орган и Конкретния бенефициент и не позволява изпълнението на заповедта. Възникването му не може да се отдаде на грешка или небрежност от страна на Договарящия орган и Конкретния бенефициент (или от страна на техните изпълнители, представители или служители) и не може да се преодолее при полагане на дължимата грижа. Договарящият орган и Конкретният бенефициент не могат да се позовават на недостатъци в оборудването или материалите или закъснения в предоставянето им, на трудови спорове, стачки или финансови затруднения, като обстоятелства, представляващи извънредно обстоятелство. Договарящият орган и Конкретният бенефициент не отговарят за нарушение на заповедта, ако не са в състояние да ги изпълняват поради възникване на извънредно обстоятелство. Без да се засягат разпоредбите на членове 11.2 и 11.5., страната, засегната от извънредно

обстоятелство, е длъжна да уведоми незабавно другата страна за възникването на извънредно обстоятелство, като посочи характера, вероятната продължителност и предвидимите последици от възникването му, както и да предприеме всички необходими мерки за ограничаване до минимум на възможните вредни последици.

ЧЛЕН 11 ОТМЯНА НА ЗАПОВЕДТА

- 11.1 Когато Договарящият орган или Конкретният бенефициент са на мнение, че заповедта за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ повече не може да се изпълнява ефективно, то следва изясняване на тези обстоятелства при размяна на съответна кореспонденция. Ако страните не постигнат споразумение за разрешаване на проблема, всяка от тях има право да поиска отмяна на заповедта с двумесечно писмено предизвестие, без задължение за изплащане на обезщетение.
- 11.2 Договарящият орган има право да отмени заповедта за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ без предизвестие и без да изплаща каквито и да било обезщетения, в случай че Конкретният бенефициент:
- а) неоснователно не изпълни някое от задълженията си и продължава да не го прави или не представя задоволително обяснение в срок от 5 работни дни след изпращането на писмено уведомление, включително при констатирана нередност от страна на Договарящия орган;
  - б) не спазва разпоредбите на членове 4, 9 и 14;
  - в) представи доклади, които не отразяват действителното положение.
- 11.3 При условията на член 11.2 Договарящият орган може да отмени заповедта за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и при настъпване на срока по чл. 93 от Регламент на Съвета № 1083/2006.
- 11.4 В случай на отмяна на заповедта за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ Конкретният бенефициент има право да получи само такава част от безвъзмездната финансова помощ, която е верифицирана по надлежния ред, отговаря на изпълнената част от проекта, като се изключват разходите, свързани с текущи ангажименти, които следва да бъдат изпълнени след отмяната на заповедта. За тази цел Конкретният бенефициент следва да представи искане за плащане и заключителен доклад в съответствие с член 2.
- 11.5 Независимо от момента на възстановяване на недопустимостта на разход, Конкретният бенефициент дължи възстановяването му.
- 11.6 Преди или вместо да отмени заповедта за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по силата на разпоредбите на този член,

Договарящия орган има право да вземе предпазни мерки, които се изразяват във временно спиране на плащанията без предизвестие.

ЧЛЕН 12 ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ

- 12.1. Без да противоречи на разпоредбите на Регламент на Съвета № 1083/11.07.2006 г., Регламент на Комисията № 1828/08.12.2006 г. и Регламент на Европейския парламент и на Съвета № 1081/05.07.2006 г., както и на Постановление № 62/21.03.2007 г. на Министерския съвет и Постановление № 180/27.07.2007 г. на Министерския съвет, за да бъдат признати за допустими по проекта, разходите трябва да отговарят на изискванията, предвидени в Договора за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
- 12.2. Конкретният бенефициент е отговорен за верифициране на разходите, въз основа на фактури и / или други документи с еквивалентна доказателствена стойност, за доставка на оборудване, извършване на строителни работи и / или предоставяне на услуги по проекта.
- 12.3. Преди плащане, Конкретният бенефициент извършва 100% документална проверка и проверка на мястото на проекта за удостоверяване извършването на заявените за плащане дейности. Броят на проверките на мястото на проекта се определя от Конкретния бенефициент, но като минимум трябва да бъде извършена една проверка преди окончателното плащане по проекта.
- 12.4. Конкретният бенефициент изпраща на Управляващия орган писмено потвърждение за изпълнение на следните обстоятелства:
  - a) изборът на изпълнители е осъществен съгласно изискванията на Закона за обществени поръчки и Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки;
  - b) дейностите по проекта са осъществени в съответствие с принципите за добро финансово управление;
  - c) одобреният проект се реализира с необходимите човешки ресурси;
  - d) искането за плащане включва допустими и действително извършени от Конкретния бенефициент разходи и се основава на фактури и/или документи с еквивалентна доказателствена стойност, които се съхраняват при Конкретния бенефициент;
  - e) напредъкът по проекта, в това число физически и финансов, е проверен от Конкретния бенефициент, включително чрез проверка на реалното изпълнение на мястото на проекта;

- f) извършените дейности за изпълнение на проекта са надлежно документирани и при поискване са на разположение на националните и европейските контролни органи;
- g) при извършени одити и/ или проверки не са констатирани слабости и пропуски при управлението на одобрения проект, или ако са констатирани такива, е поет ангажимент за тяхното отстраняване, включително одобрен график с корективни мерки.

ЧЛЕН 13 ПЛАЩАНИЯ

13.1. Договарящият орган извършва плащанията в съответствие с предвиденото в член 5 от Договора за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

13.2. Договарящият орган може да спре срока за одобряване на даден доклад, като уведоми Конкретния бенефициент, че докладът не може да бъде одобрен и намира за необходимо да извърши допълнителни проверки. В такива случаи Договарящият орган може да изиска разяснения, поправки или допълнителна информация, които трябва да бъдат представени в срок от 5 работни дни от получаване на искането от страна на Конкретния бенефициент. Срокът започва да тече отново от датата, на която е получена изискваната информация.

Конкретният бенефициент има право да подаде възражение в рамките на 5 работни дни, придружено с доказателства, срещу решението на Договарящия орган за непризнаване на разходите. За произнасяне по възражението и разглеждане на доказателствата се прилагат условията на член 13.2.

Докладите се представят в съответствие с член 2.

13.3. По отношение на извършването на плащания ще се прилагат разпоредбите на Министерство на финансите относно реда и начина за предоставяне и отчитане на средствата от структурните фондове на Европейския съюз от бенефициентите – бюджетни предприятия.

ЧЛЕН 14 СЧЕТОВОДНИ ОТЧЕТИ И ТЕХНИЧЕСКИ И ФИНАНСОВИ ПРОВЕРКИ

14.1. Конкретният бенефициент трябва да води точна и редовна документация и счетоводни отчети, отразяващи изпълнението на проекта, използвайки подходяща електронна система за документация и двустранно счетоводство. Тези системи могат да са неразделна част от текущата счетоводна система на Конкретния бенефициент или допълнение към тази система, така че да бъде осигурена отделна счетоводна аналитичност само за дейностите по проекта. Тази система следва да се прилага в съответствие със националното

законодателство. Счетоводните отчети и разходите, свързани с проекта, трябва да подлежат на ясно идентифициране и проверка.

- 14.2. Откриването на отделна банкова или партида към наличната му банкова сметка за нуждите на проекта следва да бъде съобразено с действащите изисквания на Сертифициращия орган относно условията и реда на изплащане на безвъзмездна финансова помощ със средства от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС и кореспондиращото национално съфинансиране.
- 14.3. Конкретният бенефициент трябва да гарантира, че данните, посочени в докладите (междинни и заключителен), предвидени в член 2, отговарят на тези в счетоводната система и документация и са налични до изтичане на сроковете за съхранение на документацията.
- 14.4. Конкретният бенефициент е длъжен да допуска Договарящия орган, Сертифициращия орган, националните одитни органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външни одитори да проверяват, посредством проучване на документацията му или проверки на място, изпълнението на проекта, и да проведат пълен одит, при необходимост, въз основа на разходооправдателните документи, приложени към счетоводните отчети, счетоводната документация и други документи, свързани с финансирането на проекта. Тези проверки могат да се провеждат в срок до три години след приключването на оперативната програма по отношение на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в съответствие с изискванията на Регламент 1083/ 2006 на Съвета, както и до приключване на евентуални административни, следствени или съдебни производства.

Конкретният бенефициент е длъжен да допусне Договарящия орган, Сертифициращия орган, националните одитни органи, Европейската служба за борба с измамите и външни одитори да извършат проверки и инспекции на място в съответствие с процедурите, предвидени в законодателството на Европейската общност за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нарушения и приложимото национално законодателство.

За тази цел Конкретният бенефициент се задължава да предостави на служителите или представителите на Договарящия орган, Сертифициращия орган, националните одитни органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите и Европейската сметна палата, както и на външни одитори достъп до местата, където се осъществява проектът, в това число и достъп до неговите информационни системи, както и до всички документи и бази данни, свързани с финансово-техническото управление на проекта, както и да направи всичко необходимо, за да улесни работата им. Достъпът, предоставен на служителите или представителите на Договарящия орган, Сертифициращия орган, националните одитни органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите,

Европейската сметна палата и външните одитори трябва да бъде поверителен спрямо трети страни без ущърб на публично-правните им задължения. Документите трябва да се съхраняват на достъпно място и да са картотекирани по начин, който улеснява проверката, а Конкретният бенефициент следва да уведоми Договарящия орган за точното им местонахождение.

- 14.5. Конкретният бенефициент гарантира, че правата на Договарящия орган, Сертифициращия орган, националните, националните одитни органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външните одитори да извършват одити, проверки и проучвания, ще се упражняват равноправно, при еднакви условия и в съответствие с еднакви правила и по отношение на неговите партньори и подизпълнители. Когато партньор или подизпълнител на Конкретния бенефициент е международна организация, се прилагат споразумения за проверки, сключени между тази организация и Европейската комисия.
- 14.6. Срокът за съхранение на всички разхооправдателни документи и други документи с доказателствена стойност се съхраняват в сроковете, указани в чл. 13 на ПМС № 180/27.07.2007 г.

ЧЛЕН 15 ОКОНЧАТЕЛЕН РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕТО

- 15.1. Общата сума, която ще бъде изплатена на Конкретния бенефициент, не може да надвишава максималния размер на помощта, предвиден в член 4 от заповедта.
- 15.2. Ако при приключването на проекта подлежащите на възстановяване разходи възлизат на сума, по-малка от предвидения общ разход, посочен в член 4 на заповедта, приносът на Договарящия орган се ограничава до тази сума.
- 15.3. Конкретният бенефициент приема, че безвъзмездната финансова помощ не може при никакви обстоятелства да му носи печалба и трябва да бъде ограничена до сумата, необходима за възстановяване на разходите по проекта след приспадане на генерираните при изпълнение на проекта приходи. Под печалба се разбира превишението на приходите над разходите по конкретния проект към момента на подаване на искането за балансово плащане. Прихващане може да бъде извършвано и при деклариран и доказани приходи при междинните плащания.
- 15.4. Размерът на безвъзмездната финансова помощ по заповедта е дължим до размера на верифицираните допустими разходи по чл. 12. Извършените от Конкретния бенефициент недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

ЧЛЕН 16 ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

- 16.1. Конкретният бенефициент дължи на Договарящия орган всички авансови средства, платени в повече от сертифицираните разходи, в срок от 5 работни дни от получаването на искане за това.
- 16.2. В случай че Конкретният бенефициент не върне изисканите суми в определения срок в т. 16.1, Договарящия орган има право на обезщетение за забавено плащане в размер на законовата лихва за периода на просрочието, увеличена с размера на лихвата, дължима от датата на извършване на плащането от Договарящия орган по банковата сметка на Конкретния бенефициент, посочена във финансовата идентификация.
- 16.3. Сумите, включително лихвите по тях, подлежащи на възстановяване от Конкретния бенефициент, могат да бъдат прихванати от всякакви суми, дължими на Договарящия орган от Конкретния бенефициент. Тази разпоредба не накърнява правото на страните да договорят разсрочено плащане.
- 16.4. Банковите такси, свързани с връщането на дължими суми на Договарящия орган, са изцяло за сметка на Конкретния бенефициент.

ЧЛЕН 17 ПРИЛОЖИМ ЗАКОН И УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

- 17.1. По отношение на настоящата заповед се прилага законодателството на Република България.